

Atvinnuvega – og nýsköpunarráðuneytið
B.t. Ólafs Friðrikssonar skrifstofustjóra
Skúlagötu 4
101 Reykjavík

Reykjavík, 23. mars 2015

Efni: Endurgreiðsla oftekinna ólögmætra gjalda

Pann 17. mars 2015 var kveðinn upp dómur í málum E -20/2014, E-21/2014 og E-24/2014 í Héraðsdómi Reykjavíkur. Var íslenzka ríkinu stefnt í öllum þremur málunum, en þau varða innflutning á landbúnaðarfurðum. Reyndi í þessum málum á fyrirkomulag útboðs á tollkvótum fyrir búvöru og gjaldtöku fyrir þá.

Héraðsdómur komst að þeirri niðurstöðu að útboðsgjaldið, sem landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra hefur innheimt fyrir innflutningskvóta á búvörum, sé ólögmætt og stangist á við stjórnarskrána. Var það niðurstaða réttarins að útboðsgjaldið sé skattur í skilningi 40. og 77. greina stjórnarskrárinnar að löggjafinn hafi í umræddum tilvikum framselt ráðherra of víðtækt skattlagningarvald í andstöðu við 40. og 77. gr. stjórnarskrárinnar.

Í umræddu máli komst dómurinn að þeirri niðurstöðu að gjaldtaka stjórnvalda hafi skilað sér í hærra verðlagi til neytenda sem svo aftur skilaði sér til stefnanda í málunum. Á þeirri forsendu taldi rétturinn ekki hægt að fallast á kröfur um endurgreiðslu hinna ólögmætu gjalda. Í þessu felst, með gagnályktun, að hafi hið ólögmæta gjald ekki verið endurheimt með hærra verðlagi greiðandans þá beri hinum opinbera aðila skilyrðislaust að endurgreiða gjaldið.

Ljóst er að fjöldi innflytjenda hefur greitt fyrir innflutningsheimildir vegna ársins 2015 án þess að þessar heimildir hafi þegar verið nýttar. Með hliðsjón af framangreindum dómsniðurstöðum er ljóst að þessi gjöld ber að greiða til baka án frekari málalenginga. Allar tafir á endurgreiðslu munu óhjákvæmilega valda neytendum frekara fjárhagslegu tjóni með áframhaldandi ólögmætri háttsemi íslenzka ríkisins. Væri ráðuneytið, með hliðsjón af framangreindu, að valda því tjóni af ásetningi, verði gjöldin ekki endurgreidd hið fyrsta. Slíkt er bersýnilega ótækt.

Með vísan í framangreint ber ráðuneytinu að endurgreiða innflutningsfyrirtækjum öll þau útboðsgjöld sem þeir hafa greitt fyrir ónýttar innflutningsheimildir. Er gerð krafa þess efnis að þessi endurgreiðsla fari tafarlaust fram og að ráðuneytið staðfesti þá áætlán sína fyrir 25. mars nk.

Virðingarfyllst,

Ólafur Stephensen,
frámkvæmdastjóri Félags atvinnurekenda